

การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวข้าว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3*

THE ASSESSMENT OF THE RESOURCE MOBILIZATION PROJECT TO IMPROVE THE
EDUCATION QUALITY OF BAN NON LEAP HUAKHUA SCHOOL UNDER THE
OFFICE OF KHONKAEN PRIMARY EDUCATION AREA 3

ชญากาญจณ์ ศรีเนตร¹

Chayakarn Srinate¹

โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวข้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3¹

Ban Non Leap Hua Khua School, KhonKaen Primary Education Service Office 3, Thailand.¹

Email : Karnchya.noi@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรายงานผลการประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวข้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการฯ ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินโครงการแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวข้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวข้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : 1. การประเมินโครงการ 2. ระดมทรัพยากร 3. คุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research article were 1) to report the results of the resource mobilization project to improve the education quality of Ban Non Leap Hua Khua School under the Office of KhonKaen Primary Education Area 3, 2) to assessment satisfaction for the project. There were 64 participants, which were school committees, school administrators, teachers and student parent Academic year 2021. The research instruments were project assessment questionnaire, satisfaction assessment questionnaire. The statistics used in the quantitative data analysis including percentage, mean, standard deviation.

The results were as follows: 1. the assessment of the resource mobilization project to improve the education quality of Ban Non Leap HuaKhua School under the Office of KhonKaen Primary Education Area 3 as a whole was at highest level. 2. Assessment the satisfaction forwards the resource mobilization project to improve the education quality of Ban Non Leap Hua Khua School under the Office of Khon Kaen Primary Education Area 3 as a whole was at highest level.

Keywords : 1. Project Evaluation 2. Resource Mobilization 3. Education Quality

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 58 บัญญัติไว้ว่า “ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษาดังนี้ (1)ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาศัยการจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (2)ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัด และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและ จำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและ

ใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547)

การบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากสถานศึกษาสู่ชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรชุมชนอื่นๆ ให้การสนับสนุน ให้ความร่วมมือ แก้ปัญหาและพัฒนา ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของชุมชน สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้เกิดบทบาทความร่วมมือใน การบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (ชินภัทร ภูมิรัตน, 2555) นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้ประสบปัญหาทางงบประมาณที่จัดสรรให้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ เนื่องจากการอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวไม่สะท้อนค่าใช้จ่ายจริง โดยเฉพาะแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าอดีต เช่น การจัดหาคอมพิวเตอร์ ค่าสาธารณูปโภค และกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เสริมหลักสูตร งบประมาณที่ได้รับในอัตราที่เท่ากัน ไม่เพียงพอสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่มาก โรงเรียนต้องแก้ปัญหาโดยการรับบริจาคเงินจากผู้ปกครองตามความสมัครใจ ทำให้เงินที่ได้รับไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ปกครอง(กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า ทางสถานศึกษาขาดการปรึกษาหารือกับชุมชนในการจัดทำแผนงาน มีงบประมาณดำเนินงานน้อยวัสดุครุภัณฑ์ให้บริการแก่ชุมชนไม่เพียงพอ และฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนไม่เอื้อต่อการสนับสนุนโรงเรียน เป็นต้น การบริหารสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้รับการปฏิบัติน้อยกว่าการบริหารงานด้านอื่น และมีปัญหาอื่นๆ ที่หลากหลาย เช่น ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของผู้เรียน ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ครูอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากไม่มีเวลาให้บริการชุมชน แหล่งทรัพยากร ท้องถิ่นมีน้อย ผู้ปกครองในชุมชนมีรายได้ต่ำให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และขาดวัสดุครุภัณฑ์ในการเผยแพร่เกียรติประวัติของสถานศึกษา เป็นต้น ปัญหาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นปัญหาที่สมควรต้องเร่งแก้ไขโดยใช้กระบวนการทางการบริหาร การศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ แต่การที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จึงควรดำเนินการบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ให้เท่าเทียมกันจึงจะแก้ปัญหาที่กล่าวมาแล้ว เช่น การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดและเป็นคนดี หรือพัฒนาคน ให้เป็นคนที่มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการบริหาร งานอีก 4 ด้านมาช่วยด้วย เช่น การบริหารงานธุรการ คือ จัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ จัดอาคารสถานที่ และอื่นๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนคล่องตัวขึ้น การบริหารงานบุคคล ก็ต้องสรรหาครูที่มีคุณภาพมาสอน ต้องพัฒนาครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป เพราะครูต้องมีคุณภาพจึงจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้ (หวน พินรุพันธ์, 2554)

จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า ด้านอาคารสถานที่ชำรุด ทรุดโทรม การให้บริการด้านสุขภาพ และการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน อีกทั้งขาดวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผล จึงต้องได้รับการพัฒนาด้านดังกล่าว (โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว, 2564) ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่เป็นตัวเงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งของต่างๆ จึงเป็นเรื่องของทุกสถานศึกษาควรจัดให้มีการระดมทุนขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการศึกษา ผู้ประเมินในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการระดมทุนทางการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาการศึกษาในส่วนที่ขาดแคลน จึงได้ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจัดโครงการโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 และมีการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบซีพี(CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและได้แนวทางการระดมทุนเพื่อการศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อรายงานผลการประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

2.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ข้อเสนอแนะจากการประเมินรูปแบบซีพี(CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อให้สามารถนำไปใช้บริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1)แบบสอบถามการประเมินตามรูปแบบซีพี(CIPP model) แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

(IOC) เท่ากับ 0.80–1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.55-0.88 2)แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม(IOC) เท่ากับ 0.80–1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.55-0.88 การเก็บรวบรวมข้อมูล 1)ทำโครงการและจัดโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในปีการศึกษา 2564 2)นำแบบประเมินโครงการไปให้ กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูล ประเมินหลังจากโครงการเสร็จสิ้นในปีการศึกษา 2564 จำนวน 64 ฉบับ 3)รับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 4)ตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน 5)นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูล 1)ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง 2)ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 3)ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

5. ผลการวิจัย

5.1 การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมรายด้าน

ประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว	μ	σ	แปลความหมาย
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.54	0.65	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.56	0.62	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.65	0.56	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.81	0.51	มากที่สุด
รวม	4.64	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\mu=4.64, \sigma=0.59$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต ($\mu=4.81, \sigma=0.51$) ด้านกระบวนการ($\mu=4.65, \sigma=0.56$) ด้านปัจจัยเบื้องต้น($\mu=4.56, \sigma=0.62$)และด้านสภาพแวดล้อม($\mu=4.54, \sigma=0.65$) ตามลำดับ

5.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมรายด้าน

การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว	μ	σ	แปลความหมาย
1. ด้านบริบท	4.55	0.50	มากที่สุด
2. ด้านความร่วมมือ	4.56	0.62	มากที่สุด
3. ด้านคุณภาพการศึกษา	4.55	0.50	มากที่สุด
รวม	4.55	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด($\mu=4.55, \sigma=0.54$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความร่วมมือ($\mu=4.56, \sigma=0.62$) และมี 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ด้านบริบทและ ด้านคุณภาพการศึกษา ($\mu=4.55, \sigma=0.50$)

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

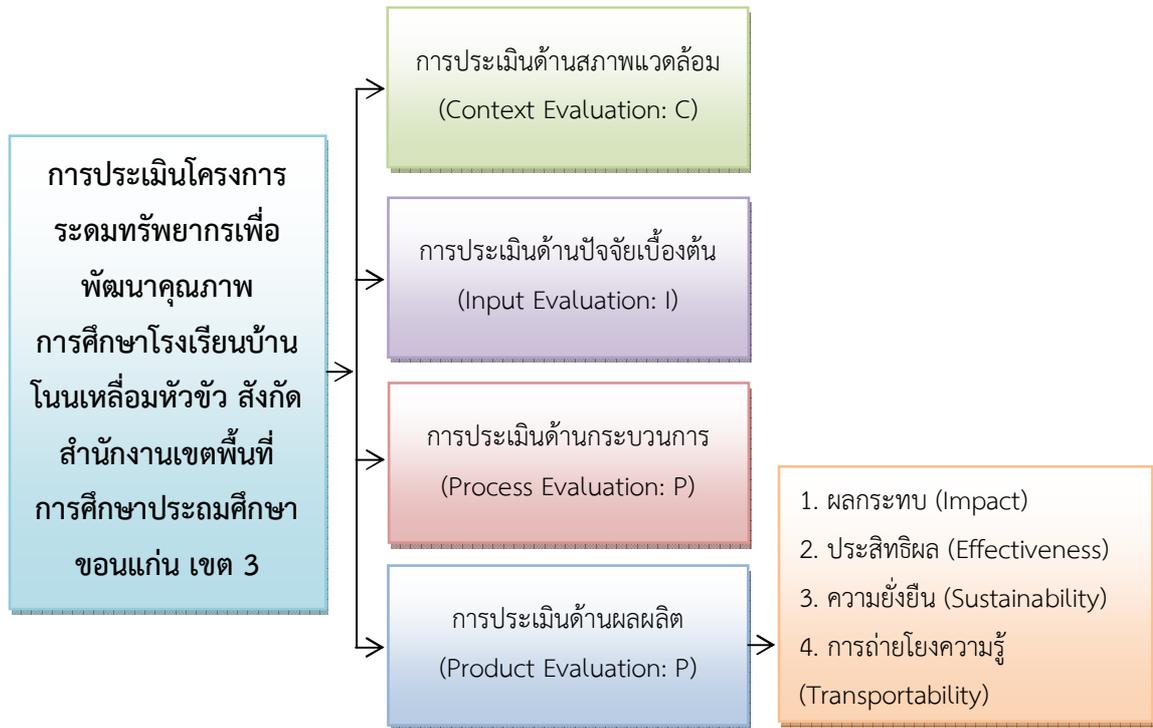
6.1 การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและจากการสัมภาษณ์ผลกระทบ(Impact) ประสิทธิภาพ(Effectiveness) ความยั่งยืน(Sustainability) การถ่ายโอนความรู้(Transportability)จากนั้นนำมาสร้างข้อคำถามในการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการหลักการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาคือการให้ทุกฝ่ายร่วมรับภาระในการจัดการศึกษามากขึ้น และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลองชิป(CIPP Model) ที่ประกอบด้วย 1)การประเมินสภาพแวดล้อม 2)การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 3)การประเมินกระบวนการ 4)การประเมินผลผลิต (สมคิด พรหมจ้อย, 2542; ทิศนา ขัมมณี, 2546; Stufflebeam and Daniel, 2003) ทำให้ได้ข้อสังเกตในการดำเนินโครงการอย่างรอบด้านเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินและตัดสินใจในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังที่ ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2555) ได้นำเสนอว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากสถานศึกษาสู่ชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรชุมชนอื่นๆ ให้การสนับสนุน ให้ความร่วมมือ แก้ปัญหาและพัฒนา ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของชุมชน สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้เกิดบทบาทความร่วมมือใน การบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษร คำวิโส (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมิน พบว่าการประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ตามรูปแบบชิปปี้(CIPP model) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาฮีสุขและธินิดา พิลาถ้ำ (2564) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ ผลการประเมินพบว่า การ

ประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการหลักการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และมีการศึกษาบริบทของโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งเป็นการเร่งแก้ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังที่ หวน พินธุพันธ์ (2554) ได้เสนอไว้ว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นปัญหาที่สมควรต้องเร่งแก้ไขโดยใช้กระบวนการทางการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ แต่การที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จึงควรดำเนินการบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ให้เท่าเทียมกันจึงจะแก้ปัญหาที่กล่าวมาแล้ว เช่น การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดและเป็นคนดี หรือพัฒนาคน ให้เป็นคนที่มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการบริหารงานอีก 4 ด้านมาช่วยด้วย เช่น การบริหารงานธุรการ คือ จัดหาพัสดุครุภัณฑ์ จัดอาคารสถานที่ และอื่นๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนคล่องตัวขึ้น การบริหารงานบุคคล ก็ต้องสรรหาครูที่มีคุณภาพมาสอน ต้องพัฒนาครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพราะครูต้องมีคุณภาพจึงจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษร คำวิโส (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง(ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมินพบว่า การประเมินความ พึงพอใจที่มีต่อโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสีสุข และธินิดา พิลาล้ำ (2564) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ ผลการประเมินพบว่า การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

7. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 มีกระบวนการประเมิน 4 ด้าน 1)การประเมินด้านสภาพแวดล้อม(Context Evaluation: C) 2)การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น(Input Evaluation: I) 3)การประเมินด้านกระบวนการ(Process Evaluation: P) 4)การประเมินด้านผลผลิต(Product Evaluation: P)มีการขยายส่วนการประเมินออกเป็นผลกระทบ(Impact) ประสิทธิภาพ(Effectiveness) ความยั่งยืน(Sustainability) และการถ่ายโยงความรู้(Transportability) ที่ได้จากการกระบวนการประเมินในครั้งนี้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมสำหรับการบริหารจัดการและนำไปบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนตามสภาพบริบทในพื้นที่ต่อไป

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผลการศึกษาได้ข้อสังเกตจากการประเมินรูปแบบซิป(CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อให้สามารถนำไปใช้บริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผลประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านสภาพแวดล้อม เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้โครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย เป็นการศึกษาวិเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่จะดำเนินโครงการว่าสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่มีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนโครงการที่เกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร ตลอดจนเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนกิจกรรมของโครงการให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้โครงการเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาบริบทวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้านเพื่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). การบริหารงบประมาณเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป
รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายรายหัว).

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

เกษร คำวิไล. (2564). การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2.

วารสารวิชาการแสงอีสาน. 18(2). 87-96.

ชินภัทร ภูมิรัตน. (2555). การศึกษากับความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

ทิศนา แคมมณี. (2546). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR.) โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัวปีการศึกษา 2563**. ขอนแก่น : โรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายฟ้า หาสีสุข และธินิดา พิลาล้ำ. (2564). **การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4**. บุรีรัมย์ : โรงเรียนบ้านเมืองแก.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). **รายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- ทวน พินธุพันธ์. (2554). **นักบริหารมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Stufflebeam and Daniel, (2003). The CIPP model for Evaluation. **International Handbook of Educational Evaluation**. 9. 31-62.

10. คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของการประเมินโครงการนี้ ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล คุณค่าและประโยชน์ของการประเมินโครงการนี้ ผู้ขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิทยาให้มีสติปัญญาและคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต